

Preprosteje z biocidnimi pripravki na trg

LJUBLJANA – Nova uredba o biocidnih pripravkih, ki se uporablja od 1. septembra, bo znatno povečala varnost in poenostavila postopek izdaje dovoljenj za biocide, ki se uporabljajo in dajejo na trg v EU, pravijo v evropski komisiji. Biocidi so kemikalije, ki se uporabljajo za zatiranje organizmov, kot so škodljivci in klice (plesni in bakterije), vključno s sredstvi proti insektom, razkužili in industrijskimi kemikalijami, kot so barvila za preprečevanje obraščanja na ladjah in sredstva za zaščito materialov. Uredba je prelomnica za notranji trg, saj ponuja možnost predložitve vloge za vseevropsko dovoljenje za biocidne pripravke, ki bo industriji omogočilo neposredno dajanje proizvodov na celotni trg EU. Skupni prihranek stroškov, ki ga bo industrija dosegla s tem, je ocenjen na 2,7 milijarde evrov v obdobju desetih let, sporočajo iz komisije. Nove določbe tudi zmanjšujejo obseg testiranja na živalih, saj je souporaba podatkov obvezna, ter spodbujajo bolj prilagodljiv in pametnejši pristop do testiranja. Register biocidnih pripravkov, ki se trenutno uporablja za predložitev vlog in spremljanje odločitev v zvezi z njimi, se bo odslej uporabljal tudi za obveščanje javnosti. Poleg tega je bila nova uredba prvi del zakonodaje, ki vključuje novo opredelitev komisije o nanomaterialih. **BA. PA.**

Zelena tržnica spet na Trubarjevi

LJUBLJANA – Vsako sredo med 12. in 19. uro bo na Trubarjevi cesti v Ljubljani do konca oktobra potekala Zelena tržnica. V sodelovanju z Mestno občino Ljubljana, Turizmom Ljubljana, Inštitutom za trajnostni razvoj, Zvezo Biodar in slovenskimi kmetovalci želijo organizatorji KD ProstoRož s popoldanskim terminom na ulico privabiti zlasti tiste, ki čez dan ne utegnejo na glavno mestno tržnico. Na zeleni tržnici se bo dogajanje pridružila tudi Okrepčevalnica Repete z okusnimi malicami in dobrotami, lahko pa bodo izmenjevali tudi kuharice z Ljubljanimanom. V sodelovanju z lokali in trgovinami s Trubarjeve ceste bodo 3. oktobra priredili še ulični festival. Na ta dan se bo ulica prebudila in z bogato ponudbo osvežila dogajanje. **B. T.**

Razpis za najboljše načrte mobilnosti

LJUBLJANA – Evropska komisija je začela zbirati predloge za drugo letno nagrado za Trajnosteni urbani načrt mobilnosti. Tema letošnje nagrade je povezovanje gospodarskih, družbenih in okoljskih političnih meril. Zmagovalna regijska ali lokalna uprava bo dobila 10.000 evrov nagrade in predstavitev načrta po vsej Evropski uniji. Trajnosteni načrti mobilnosti zlasti pomagajo mestom urediti prometne potrebe prebivalcev in podjetij učinkovito in trajnostno. Prijave so mogoče na spletni strani <http://dothrightmix.eu> od 2. septembra do 1. novembra. Lani je zmagal britanski Aberdeen pred Ljutomerom in francoskim Toulousom. **B. T.**

In tudi za inovativno prestolnico

LJUBLJANA – Evropska komisija je objavila prvi natečaj za izbor evropske prestolnice inovacij, imenovani Prestolnica. Naziv bo podelila mestu, ki ustvarja najboljše »inovacijski ekosistem«, v katerem so povezani meščani, javne organizacije ter akademski in poslovni krogi. Mesta z več kot 100.000 prebivalci se lahko na natečaj prijavijo do 3. decembra letos. Neodvisna žirija strokovnjakov bo zmagovalca izbrala spomladi 2014, izbrano mesto pa bo prejelo 500.000 evrov nagrade, namenjene krepitvi prizadevanj na tem področju. Merila za ocenjevanje so dosedanje pobude in dosežki ter ideje za izboljšanje inovativnosti v prihodnosti. Več možnosti imajo mesta s trajnostno naravnostjo. **B. T.**

Prihodnjik v Zelenem Delu

Dotaknili se bomo Evropskega tedna mobilnosti, ki se začne 16. septembra, pa tudi evropskega pogleda na invazivne tujerodne vrste. Novosti tudi o odpadkih.

Učinkovita raba surovin je nujnost

Trajnostni razvoj Manj odpadkov, manj surovin, manj energije, a večja vrednost za podjetje in uporabnike

LJUBLJANA – Henkel je v 11 letih zmanjšal porabo vode za 44 odstotkov, energije za 43, količino odpadkov za 53, delovnih nezdov za 86 odstotkov manj. Na svetovni ravni je prepoznan kot družbeno odgovorno, trajnostno in etično podjetje. Pogovarjali smo se z direktorico Henkla Slovenija Melito Ferlež.

BORUT TAVČAR

Kemična industrija se ponavadi povezuje z nevarnimi kemikalijami, ki so naravi neznan in se zato tudi težko razkrojijo v nenevarne spojine.

V Mariboru izdelujemo le kozmetične izdelke za osebno uporabo, kar pomeni, da nevarnih in nenevarnih kemikalij ne izdelujemo. Vse surovine, ki jih uporabljamo pri proizvodnji, so pregledane in odobrene v koncentru. To pomeni, da že v predhodni fazi izbere surovine, ki so zdravstveno in ekološko sprejemljive. Na podlagi razpoložljivih podatkov Henklov kompetentni oddelek za toksikologijo in ekologijo izdelava oceno surovin na podlagi meril najnovejših znanstvenih spoznanj in zakonitih zahtev.

Industrija je nedvomno za varčevanje z energijo in surovinami storila bistveno več kot gospodinjstva. Kakšni so vaši rezultati in kako ste jih dosegli?

Že vrsto let izvajamo procese optimiranja obstoječih tehnoloških procesov, s katerimi dosegamo nižjo specifično porabo energije na enoto izdelka. Praktično to pomeni, da že pri načrtovanju investicijskih in vzdrževalnih del projektiramo energetske varčne naprave in procese. Ti so nam v zadnjih štirih letih prinesli celo več kot 15-odstotni prihranek. Na tem področju spadamo med boljše podjetja v koncentru Henkel. Pri tem je treba poudariti tudi nenehno izobraževanje zaposlenih in njihovo odgovorno vedenje glede racionalne rabe energije. Zaradi izjemne predanosti in zavezanosti naših zaposlenih je tako Henkel že v letu 2010 dosegel cilje, ki smo si jih na področju trajnostnega razvoja postavili do leta 2012.

Je za zmanjšanje števila delovnih nezdov pomembna le bolj varna oprema ali tudi zadovoljstvo zaposlenih?

Naš dolgoročni cilj se glasi »brez nesreč na delovnem mestu«. Da bi ga dosegli, smo si zadali kratkoročnega, to je dodatno 20-odstotno zmanjšanje števila delovnih nesreč. Številne dejavnosti na tem področju nedvomno pričajo o napredku. Nenehno preventivno izobražujemo ljudi o varstvu pri delu in jih osveščamo o tem, da je dosledno upoštevanje predpisov bistveno za varno delo na določeni delovni opremi, se seznanjajo z nevarnostmi na delovnem mestu oziroma prostorom, v katerem so. Na zmanjšanje števila nezdov seveda vpliva tudi dobro vzdrževana in varna delovna oprema, ustrežna osebna varovalna oprema, ustrezno delovno okolje, pravočasne in

Manjša obremenitev okolja je precej odvisna od uporabnikov čistil. FOTO DAMJAN ŽIBERT

zanesljive informacije ter seveda tudi dobri medsebojni odnosi in dobro počutje na delovnem mestu. Vse te dejavnike upoštevamo.

Kakšni so glavni cilji vašega načrta trajnostnega razvoja?

Postavili smo si preprost, vendar zelo daljnosežen cilj: v prihodnjih dvajsetih letih si želimo potrojniti vrednost, ki jo ustvarimo s svojim delom, izdelki in storitvami – pri nespremenjeni obremenitvi okolja. To pomeni, da bodo do leta 2030 vsi naši proizvodi in procesi trikrat učinkovitejši, kot so danes. Naša formula za doseg tega cilja se imenuje »Doseči več z manj«, naša nova strategija pa od vseh nas zahteva nove rešitve, drugačen pristop ter spremenjeno poslovanje in delovanje. V končni fazi bo to gonilna sila našega poslovnega uspeha v prihodnosti. Tako hočemo do leta 2015 doseči 15-odstotno zmanjšanje porabe energije, vode in proizvodnje odpadnih snovi. Hkrati si želimo ustvariti višjo poslovno vrednost, pri čemer je naš cilj doseči desetodstotno zvišanje neto vrednosti prodaje na proizvodno enoto. Strnjeno povedano, naš cilj je 30-odstotno zvišanje učinkovitosti v obdobju prihodnjih petih let, kar pomeni od pet do šest odstotkov na leto.

Je med nalogami tudi vzgoja uporabnikov vaših izdelkov? Ste se povezali z nevladnimi organizacijami, jim iskreno povedali, kaj je v vaših izdelkih in kakšne so posledice uporabe?

Trajnostnega poslovanja se lotevamo celovito. To pomeni, da vsi naši novi izdelki prispevajo vsaj k enemu segmentu naše trajnostne strategije. En takšen primer je pralni prašek Persil Expert, ki so ga ob njegovi predstavitvi v Sloveniji

podprle tudi nekatere nevladne organizacije. Ne samo da izdelek pomembno znižuje svoj ogljikov odtis, saj zahteva manjšo porabo kemičnih sestavin, manjši izpust v odpadne vode, manj embalaže, nižjo porabo goriva pri transportu.

S pravilno uporabo lahko prispevajo pomemben delež k njegovemu manjšemu vplivu na okolje predvsem njegovi uporabniki. Njegovo 20 odstotkov manjše doziranje v odpadne vode, manj embalaže, nižjo porabo goriva pri transportu.

Sestavin končalo v kanalizaciji, v gospodinjstvu bo manj odpadkov. Na koncu prihrani tudi denar, a ne na račun učinkovitosti pranja. Prav zato veliko pozornosti posvečamo ozaveščanju ljudi o pravilni uporabi naših izdelkov in prednostih zanje, ki iz tega izhajajo.

Kako gledate na to, da nekatere najpomembnejše surovine in materiali zadnjega stoletja postajajo redkejši oziroma v lasti nekaterih držav, zato pa dražji?

Trenutno na našem planetu živi sedem milijard ljudi. Do leta 2050 se bo število prebivalstva na našem planetu predvidoma povzpelo na devet milijard. Toda že zdaj uporabljamo naravne vire, kot so fosilna goriva ali vodni viri, veliko hitreje, kot jih lahko naš planet obnavlja. Kovine in minerali so nam na voljo samo še v omejenih količinah. Naša dolžnost je, da poskrbimo, da bodo tudi prihodnje generacije lahko živele s temi naravnimi viri, ki so nujni za preživetje. Da bomo to dosegli, je vsekakor treba spremeniti dosedanje mišljenje. Henkel se lahko s ponosom ozre v uspešno preteklost na področju trajnostnega razvoja, za kar smo prejeli številna priznanja uglednih mednarodnih organizacij.

Ste eden največjih investitorjev. Katere so glavne usmeritve za naložbe? Se povsem ujemajo s načrtom trajnostnega razvoja?

Zavedamo se, da trajnostni razvoj ni več samo strateška diskusija, temveč nekaj, kar se nanaša na operativno izvajanje. Stranke in vladne organizacije zahtevajo od dobaviteljev, da zagotavljajo trajnostno naravnane rešitve, ki se morajo kazati v celotni vrednostni verigi in morajo upoštevati tematske sklope, kot so emisije toplogre-

dnih plinov, zmanjšanje količine odpadkov, bolj smotrna embalaža in učinkovitejša logistične rešitve. Visokokakovostne znamke in tehnologije namreč ne nastanejo čez noč. To lahko dosežemo samo z visoko učinkovitimi in varnimi proizvodnimi obrati, ki omogočajo doseganje visoke kakovosti in zanesljivo izpolnjevanje standardov trajnostnega razvoja. Zato nenehno izboljšujemo svoje procese in proizvodne strukture, zmanjšujemo emisije in znižujemo porabo naravnih virov. Vse to so glavne komponente naše strategije trajnostnega razvoja. Da bi dokazali, da so Henklove rešitve bolj trajnostno naravnane kot konvencionalne, smo razvili novi orodji za merjenje našega napredka. To sta packCheck in Henkel Sustainability Master.

Na čem temelji vaš poslovni uspeh bolj: na prepoznavni znamki, na kakovosti ali prijaznosti do okolja in uporabnikov?

Temelj našega poslovanja uspeha je skupek vseh navedenih dejavnikov, kateremu pa vsekakor moram priložiti motivirane in inovativne zaposlene. Vendar je razlogov za uspešno poslovanje Henkla še več, mednje spadajo tudi naša osredotočenost na kupce in izkoriščanje celotnega poslovnega potenciala. Velik poudarek dajemo kakovosti in inovativnosti, kar se kaže v naših izdelkih. Napredek na področju trajnostnega razvoja pa je mogoče samo, če v tem procesu sodelujejo tudi potrošniki – ljudje, ki vsak dan uporabljajo naše blagovne znamke in proizvode.

POVEZANE VSEBINE delo.si/okolje [...]

Melita Ferlež FOTO HENKEL

Odpadno embalažo izpraznimo in sploščimo

Odlaganje odpadkov Ločevanje po Sloveniji različno razvito – Najbolj reciklirajo na obalno-kraškem območju

Na količino odpadkov vpliva gostota prebivalstva, kar pomeni, da se v gosto naseljenih urbanih središčih nabere več odpadkov kot na podeželski oziroma v ruralnih območjih. Dodatno pa na količino odpadkov vplivajo tudi turisti, ki pridejo v državo.

Odpadki nastajajo vsak dan in vsepovsod. Njihova količina in struktura pa se ne razlikujeta samo med državami članicami EU, temveč se razlike pojavljajo tudi znotraj posameznih držav, po regijah in krajih. Tudi znotraj meja Slovenije so razlike velike in so po regijah različne.

Ločeno zbiranje odpadkov je danes nujno in koristno opravilo, saj omogoči, da se odpadki že na samem izvoru zberejo in ločijo glede na sestavo. Da gredo ločeno zbrani odpadki naprej v predelavo, je zadolžena družba Slopak. Poleg odpadne embalaže v družbi Slopak poskrbijo tudi za ravnanje z izrabljenimi gumami, odpadno električno in elektronsko opremo, z odpadnimi zdravili in fitofarmaceutskimi sredstvi, odpadnimi

baterijami in akumulatorji. Del odpadkov, ki ni primeren za predelavo ali ponovno uporabo, pa se odloži na deponijo.

Čim več virov novih surovin

Cilj ravnanja z odpadki je, da se čim več odpadkov reciklira in tako poskrbi, da ti postanejo vir novih surovin, ki se z novimi pro-

izvodi spet vrnejo v obtok. Glede na vrsto odpadka se ti lahko reciklirajo v celoti ali pa le njihovi sestavni deli. Odpadki pa se razlikujejo tudi v tem, da se eni lahko reciklirajo nenehno, kot je to na primer steklo ali kovina, lahko pa je število recikliranj omejeno, kot denimo pri papirju. Tudi kompostiranje velja kot predelava, kjer

na koncu procesa pridobimo ro-dovito prst. Kar se ne da predelati snovno, se predela energetsko, s tem pa se pridobi energija. Nekaterih odpadkov pa ni možno pre-reciklirati nenehno, kot je to na primer steklo ali kovina, lahko pa je število recikliranj omejeno, kot denimo pri papirju. Tudi kompostiranje velja kot predelava, kjer

na koncu procesa pridobimo ro-dovito prst. Kar se ne da predelati snovno, se predela energetsko, s tem pa se pridobi energija. Nekaterih odpadkov pa ni možno pre-reciklirati nenehno, kot je to na primer steklo ali kovina, lahko pa je število recikliranj omejeno, kot denimo pri papirju. Tudi kompostiranje velja kot predelava, kjer

Cilj ravnanja z odpadki je, da se jih čim več reciklira in tako poskrbi, da postanejo vir novih surovin, ki se z novimi proizvodi spet vrnejo v obtok. FOTO JOŽE SUHADOLNIK

in to je v Notranjsko-kraški regiji, vsega skupaj le odstotek. Česar ni mogoče predelati, gre na smetišče, in tega je bilo največ na Koroškem, 266 kilogramov na prebivalca, najmanj pa v Pomurju. Tam so odložili na deponijo vsega skupaj 26 kilogramov odpadkov na prebivalca, kar je zelo pohvalno. Slovensko povprečje vseh odloženih odpadkov je 168 kilogramov.

PARTNERSTVO ZA OKOLJE

Evropski projekt LIFE 10 INF/SI/136 Ločujmo odpadke vodi družba Slopak d.o.o., partner je Delo d.d. Vrednost projekta je 671.558 evrov. Partnerja Slopak in Delo sofinancirata 51 odstotkov (342.495 evrov). Evropska unija s podporo finančnega mehanizma LIFE+ sofinancira 49 odstotkov (329.063 evrov). Zelena stran je v celoti namenjena projektu LIFE10 INF/SI/136.

Na vaša vprašanja o ločevanju odpadkov in varovanju okolja bomo poiskali odgovore. Vprašanja pošljite na naslov: zeleno@delo.si

